

COMMISSIE WETENSCHAP VGVZ: DOELEN & TAKEN

Situatie anno 2019

Het wetenschappelijke veld op het gebied van geestelijke verzorging is sinds de inrichting van de commissie wetenschap van de VGVZ in 2011 aanzienlijk gegroeid en veranderd. In de tussenperiode zijn verschillende (promotie)onderzoeken door geestelijke verzorgers en onderzoekers voltooid, sommige met het oog op het aanbod van geestelijke verzorging, anderen met het oog op goede zorg en/of zingeving in de zorg in het algemeen. Dat de wetenschappelijke statuur van geestelijke verzorging niet hoog is, zoals in het visiedocument uit 2011 is vastgesteld, geldt nog steeds. Het grote verschil ligt niet alleen in voornoemde onderzoeken, maar ook in een aantal grotere projecten die in recente jaren van start zijn gegaan, zoals onderzoeken naar case studies, PROM's en de PLOEG onderzoeken. Ook andere initiatieven hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van de professionaliteit van geestelijke verzorging, zoals de richtlijn Zingeving en spiritualiteit in de palliatieve fase, expertmeetings rondom registratie in het werkveld ziekenhuis of met het oog op interculturele en interreligieuze geestelijke verzorging, de ontwikkeling van een model voor zingevingsanalyse in het werkveld zorg voor mensen met een verstandelijke beperking, enz.

De commissie wetenschap kan gezien worden als een product van de groeiende wetenschappelijke aandacht voor geestelijke verzorging, maar ook als een platform voor uitwisseling over onderzoek en initiatieven met het oog op professionalisering. Op de vernieuwde website van de VGVZ een kennisbank ingericht. Jaarlijkse onderzoeksconferenties en andere bijeenkomsten zijn soms een stimulans geweest voor onderzoeksprojecten, publicaties, e.d.

Taken van de commissie

In het visiedocument uit 2011 staan een paar voornemens die in de tussenliggende jaren niet gerealiseerd zijn, c.q. bij nader inzien niet realistisch gebleken zijn. Een voorbeeld daarvan zijn de geformuleerde ambities met het oog op het actief stimuleren van onderzoek en het initiëren en adviseren inzake van financiering. Ook draagt de commissie als zodanig niet bij aan publicaties, zoals destijds voorzien. Feitelijk heeft de commissie haar werkzaamheden steeds in opdracht van de VGVZ verricht en is de SKGV sinds haar verzelfstandiging op afstand gebleven.

Aan twee doelstellingen die in 2011 geformuleerd zijn, is voldaan, namelijk het **informer** en het **adviseren** over onderzoek. Feitelijk heeft de commissie werkzaamheden op een derde vlak verricht die destijds niet voorzien is, namelijk het **bevorderen van de professionalisering** van geestelijk verzorgers, enerzijds door de receptie van onderzoek in het veld door educatie, publicaties en implementatie te faciliteren, anderzijds door initiatieven in de vorm van expertmeetings, e.d. Door nu deze werkzaamheden als derde doelstelling te noemen richt de commissie wetenschap zich naast de aandacht voor het wetenschappelijke veld en de ondersteuning (van het bestuur) van de beroepsvereniging, nadrukkelijker op de wetenschappelijke toerusting van de leden van de beroepsvereniging. Het jaarlijks voordragen van kandidaten aan het bestuur voor de toekenning van fondsen of een award stond was een stimulans in deze richting, maar deze derde taak vraagt om een meer inhoudelijke inbedding.

In het licht van de recente stimulansen op het gebied van (eerstelijns) geestelijke verzorging en onderzoek ernaar van de kant van het ministerie van VWS en ZonMW (en op een andere manier met het oog op het aardbevingsgebied van het ministerie van EZ&K) heeft de commissie zich ook beziggehouden met een **onderzoeksagenda**. Deze

agenda fungeert als steeds te actualiseren aanhangsel bij dit document. Hierin wil de commissie in de komende tijd een stimulerende rol spelen als inhoudelijk kader waarin de andere taken hun plaats vinden. Als kader voor uitwisseling fungeren de verschillende contacten met **netwerken** in binnen- en buitenland. Een overzicht van de doelstellingen, taken en verschillende publieken die daarmee gediend zijn, vindt men in een tabel onderaan het document.

Samenstelling van de commissie

De leden van de commissie worden door het bestuur van de VGVZ benoemd. In recente jaren heeft de commissie zelf het initiatief genomen om voorstellen aan het bestuur te doen tot uitbreiding van de commissie te komen, enerzijds om de takenlast te verdelen, anderzijds om de diversiteit met het oog op onderzoekscentra, levensbeschouwelijke variëteit en werkvelden te vergroten. Dat proces vraagt om voortzetting.

De commissie kiest, in overleg met het bestuur van de VGVZ, uit haar midden een voorzitter. De taken worden onder de leden verdeeld, al naar gelang als portefeuilles voor een langere termijn of als te organiseren activiteit of project. De ondersteuning door een secretaris, eveneens door de VGVZ benoemd, die ook de financiën beheert, is van wezenlijk belang voor het functioneren van de commissie.

Doelen & Aandachtsgebieden	Taken	Publiek
1. Informeren over onderzoek	a. Kennisbank onderhouden	Leden VGVZ, onderzoekers, veldpartijen
	b. Onderzoeksfora voor uitwisseling organiseren	Onderzoekers, leden, veldpartijen
	c. Onderzoeksconferenties organiseren	Onderzoekers, leden, veldpartijen
2. Adviseren over onderzoek	a. Bestuur & raden VGVZ adviseren inzake onderzoeksinitiatieven	Bestuur, deelbesturen, raden
	b. Veldbijeenkomsten rondom onderzoeksvragen organiseren ¹	Veldpartijen en werkvelden en werkgroepen, VGVZ
	c. Onderzoeksvoorstellen keuren	Bestuur, onderzoekers
	d. Onderzoeksagenda ontwikkelen en actualiseren	Onderzoekers, bestuur
3. Bevorderen van professionalisering	a. Educatie: onderzoeksgeletterdheid ²	Leden
	b. Transfer: implementatie (valorisatie) ²	Leden
	c. Expertmeetings ³	Leden, onderzoekers, veldpartijen

¹ Vgl. PROM overleg op 07.12.2016 & Eerste lijn overleg op 28.11.2019

² Instrumenten, o.a.: TGV, workshops op VGVZ symposia

³ Registratie; Interculturele en interreligieuze geestelijke verzorging; ethiek en moreel beraad; enz.